

**Liviu Buhociu
Cătălin-Adrian Buhociu**

**Anghel Saligny
și
îmbunătățirile funciare**

Editura AGIR

Liviu BUHOCIU

Cătălin - Adrian BUHOCIU

ANGHEL SALIGNY
și
ÎMBUNĂTĂȚIRILE FUNCiare

**Director general al primei structuri instituționale
oficiale de îmbunătățiri funciare din România
(1910 - 1917)**

Seria „Personalități în știință și tehnică”

Editura AGIR
București, 2014

Prefață

Renumitul ing. A. Saligny (1854–1925), de la a cărui naștere s-au împlinit 160 de ani (2014) și se vor comemora, în anul 2015, 90 de ani de la nașterea sa, a avut și în decursul celor 50 de ani de activitate efectivă preocupări, misiuni și realizări deosebite în domenii diverse precum tehnic – ingineresc, învățământ, știință, cultură, administrație.

În perioada 1910–1917 a ocupat, în baza unui Decret regal și prevederilor Legii pentru punerea în valoare a pamânturilor din zona de inundație a Dunării, postul de Director General al Serviciului Îmbunătățirilor Funciare – primul Serviciu de acest profil creat în România, la Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Misiunea ing. A. Saligny era deosebit de importantă și specială vizând nu numai recuperarea terenurilor băltoase din Lunca Dunării, dar și apărarea de inundații a zonelor de pe râurile interioare, prin lucrări diverse și specifice de îmbunătățiri funciare (îndiguiri, desecări – drenaj, colmatări, pompări de apă, irigații).

Pentru respectiva perioadă și misiune, din activitatea ing. A. Saligny, literatura tehnică de specialitate conține informații sumare și incomplete.

Spre suținere și exemplificare enumerez unele dintre aspectele ce ar merita să fie cunoscute de către specialiștii de astăzi și chiar de către un public mai larg, interesat de personalitatea ing. A. Saligny ori de perioade din trecut ale sectorului de îmbunătățiri funciare, precum:

➤ Personalități și specialiști care au fost în preajma ing. A. Saligny, care au colaborat cu el, ori i-au susținut sau i-au promovat opiniile și concepțiile sau care, dimpotrivă, s-au opus deschis ori indirect concepțiilor sale generând sau participând la dezbateri publice cu caracter tehnic, științific și economic, ori care și-au exprimat admirația sau sprijinul față de succesul eforturilor sale;

➤ Evenimente și fapte, împrejurări istorice, sociale, economice și politice care au dominat țara în perioada de activitate a ing. A. Saligny;

➤ Cum s-au impus concepția de bază și acțiunile gândite de Anghel Saligny, de a pune în valoare terenurile și bunurile afectate de inundații, prin diguri insubmersibile cu asigurare de 1/100 și prin alte lucrări specifice. Lucrări, în această concepție, s-au realizat pe cea mai mare parte a Luncii

Dunării, după moartea ing. A. Saligny, în urma unor ample dezbateri de opinii pe această temă ce au avut loc atât în timpul activității sale (1912) cât și după moartea sa (1929 și ulterior). Aceste aspecte merită să fie cunoscute astăzi de către specialiști având în vedere frecvența crescută a fenomenelor meteo și hidrologice nedorite și interesul evident față de lucrările de îndiguire;

➤ Evoluția sectorului de îmbunătățiri funciare din România după moartea lui Saligny. Merită să fie menționat faptul că ing. A. Saligny a fost cel mai indicat și pregătit specialist care să fie organizatorul și conducătorul activităților de îmbunătățiri funciare din România, la nivel ministerial, în acea perioadă, când era nevoie evidentă de aceste activități dar țara nu avea școli superioare și specialiști pentru acest domeniu. Atât pregătirea specialiștilor cât și dezvoltarea activităților de îmbunătățiri funciare s-au desfășurat treptat, dar și semnificativ, în unele perioade după cea de referință în care a activat ing. A. Saligny (1910 – 1917).

Studiul de față, *Anghel Saligny și îmbunătățirile funciare*, elaborat în urma cercetării și analizei unui important volum de date și informații din documente și surse diverse, conține multe clarificări și detalii pentru aspectele enumerate mai sus.

Lucrarea cuprinde text, tabele anexe, ilustrații, extrase din documente, surse de informare și este structurată în 8 capitole care acoperă următoarea gamă de aspecte:

Repere ale perioadei premergătoare numirii ing. A. Saligny la Serviciul Îmbunătățirilor Funciare, numirea lui ca director general în Decembrie 1910, structura Serviciului condus de ing. A. Saligny, caracteristicile perioadei în care a activat Saligny, plecarea sa de la Serviciul Îmbunătățirilor Funciare în Aprilie 1917, sectorul îmbunătățiri funciare după plecarea ing. A. Saligny, prin ce s-a remarcat A.Saligny. În ultima parte sunt prezentate câteva confesiuni ale autorului.

Lucrarea de față reprezintă și un modest omagiu adus de către autori la împlinirea a 90 ani de la moartea ing. A.Saligny (2015) și unui secol de când acesta activa efectiv în sectorul de îmbunătățiri funciare.

CUPRINS

Introducere	9
I. Unele semnificații și repere ale perioadei premergătoare numirii ing. Anghel saligny la Serviciul Îmbunătățirilor Funciare.....	11
I.1. În ceea ce-l privește pe Anghel Saligny.....	11
I.1.1. Activitate și experiență în România, în lucrări publice de seamă, timp de 35 ani și remarcat în diverse posturi de răspundere	11
I.1.2. Probleme proprii de sănătate	11
I.1.3. Personalități și specialiști colaboratori ai lui Anghel Saligny, în mod direct sau indirect, din perioada premergătoare.....	12
I.1.4. Alte personalități ale tehnicii și științei agricole contemporane cu Anghel Saligny.	20
I.2. Din punct de vedere economic și social.....	23
I.2.1. Restrângerea de activitate la căile ferate și lucrări publice, după criza financiară din anul 1899	23
I.2.2. Amplele răcoale țărănești din 1907 și manifestări antimonarhice înăbușite în sânge	24
I.3. Instituțional și administrativ	25
I.4. Tehnic și științific	29
I.4.1. Învățământ de specialitate.....	29
I.4.2. Lucrări și studii istorice de îmbunătățiri funciare în România	30
I.4.3. Primele lucrări de îndiguire în Lunca Dunării.....	31
II. Numirea lui Anghel Saligny – director general la Serviciul Îmbunătățirilor Funciare	35
II.1. Trecerea ing. Anghel Saligny din domeniul lucrărilor publice la serviciul îmbunătățirilor funciare	35
II.2. Documentul și condițiile numirii	36
II.3. Misiunea de îndeplinit	38

III. Structura serviciului îmbunătățirilor funciare condus de ing. Anghel saligny.....	45
IV. Caracteristici ale perioadei în care ing. Anghel Saligny era la Serviciul Îmbunătățirilor Funciare	50
IV.1. Studii și publicații de specialitate	50
IV.2. Evenimente istorice	56
V. Plecarea ing. Anghel Saligny de la serviciul îmbunătățirilor funciare	138
VI. Sectorul îmbunătățirilor funciare după plecarea lui Anghel Saligny	140
VII. Prin ce s-a remarcat Anghel Saligny	146
VIII. Scurte confesiuni (dr. ing. Liviu Buhociu).....	149
Referințe bibliografice	154

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- [1] Academia Română – *Anghel Saligny, 150 ani de la naștere*, Editura ALMA – Craiova, 2005.
- [2] Academia RPR – *Dicționarul Explicativ Român*, București, 1964.
- [3] Marcu Botzan, C. Haret, N. Petrescu, O. Mercuriev – *Probleme de irigații și desecări ale Câmpiei Bărăganului*, Academia RPR – ICAR, București, 1959.
- [4] Marcu Botzan – *Apele în viața poporului român*, Ed. CERES, București, 1984.
- [5] Marcu Botzan, C. Haret, I. Stanciu, L. Buhociu, I. Vișinescu – *Valorificarea hidroameliorativă a Luncii Dunării Românești și a Deltei*, Red. Propagandă Tehnică Agricolă, București, 1991.
- [6] Liviu Buhociu, Cătălin-Adrian Buhociu – *Anghel Saligny (1854-1925). Renumit specialist în lucrări publice și conducătorul primului Serviciu de Îmbunătățiri funciare din România*. Revista Hidrotehnica 55(2010), 11-12, București.
- [7] * * * Buletinul Societății Politehnica, nov.-dec. 1925, Număr comemorativ închinat lui Anghel Saligny, Redacția Buletinului, București, 1925.
- [8] Stejărel Brezuleanu, Carmen Brezuleanu, G. Ungureanu – *Structura socială agrară și modernizarea agriculturii în Principatele Române ale secolului al XIX-lea*, SIRAR – trecut, prezent și viitor (volum lucrări), Editura Terra Nostra, Iași, 2013.
- [9] D. Iordănescu, C. Georgescu – *Construcții pentru transporturi în România (1881-1981). Monografie*. Centrala de construcții și căi ferate, București, 1986.
- [10] Ion Crișan – *A. Saligny*, Ed. Tineretului, București, 1959.
- [11] Constantin Nicolescu – *Un inginer de valoare: Mihail Roco*. Revista muzeului județean „Teohari Antonescu”, nr. 7, Giurgiu, 1996.
- [12] Constantin Haret, I. Stanciu – *Tehnica Drenajului pe terenurile agricole*, Ed. CERES, București, 1984.
- [13] Ministerul Agriculturii și Domeniilor – *Registrele de înregistrare a personalului și notarea plăților, 1910-1917*, Arhiva MADR, București.

- [14] Ministerul Agriculturii și Domeniilor – Îndiguirile regiunii inundabile a Dunării. Dezbaterele Comisiunii Îndiguirilor (ianuarie–aprilie 1929), București.
- [15] M.A.A. – *100 ani de la înființarea sediului administrativ al agriculturii românești*, București, 30 aprilie 1997.
- [16] Maria Valeria Picu – *Învățămintul agricol din București (Studiu monografic)*, Editura CERES, București, 2002.
- [17] Nicolae Petrescu – *Dezvoltarea agriculturii în zonele îndiguite și desecate*, Ed. Academiei RSR, București, 1974.
- [18] * * * Revista AIFCR. Tipografia NOBILO-SRL, București, 1990.
- [19] Constantin Nicolescu – *Mihail Roco – promotor al îmbunătățirilor funciare în România*, Editura AGIR, București, 2007.

Dr. ing. Liviu Buhociu este inginer în domeniul îmbunătățiri funciare din 1961 și doctor în științe din anul 1976 (*Academia de Științe Agricole și Silvice*), cu experiență în proiectarea și execuția de lucrări, cu activitate științifică și de coordonare (expert, consilier al ministrului agriculturii, director, șef de serviciu) în domeniul îmbunătățiri funciare.

A urmat câteva specializări, în alte țări europene, privind drenarea terenurilor agricole, valorificarea terenurilor deltaice, managementul terenurilor irigate, folosirea teledetecției în agricultură, formarea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.

Este autor/coautor la peste 125 de lucrări publicate (rapoarte științifice și tehnice, broșuri, articole).

Cătălin-Adrian Buhociu a lucrat la *Institutul de Sudii și Proiectări pentru Îmbunătățiri Funciare* – București (1988 – 1989). A urmat apoi cursurile Facultății de Medicină Generală din cadrul Universității de Medicină și Farmacie *Carol Davila* – București (1989 – 1995).

În paralel cu activitatea sa de bază în domeniul medicinei s-a preocupat de culegerea de date și informații cu caracter documentar-istoric privind unele personalități din domenii diverse, precum și de unele aspecte ce au legătură cu sănătatea oamenilor – apa, hrana, mediul natural. Această preocupare a fost materializată în 6 lucrări și articole publicate în buletine și reviste de specialitate.

2h.09c

ISBN 978-973-720-579-7

